

# Současný stav energetické účinnosti v ČR a možnosti dotačních titulů v oblasti úspor energie

**Ing. Vladimír Sochor**

ředitel odboru energetické účinnosti a úspor

*seminář EFEKT*

*Brno – webinář, 8. října 2020*



MINISTERSTVO  
PRŮMYSLU A OBCHODU

**Sekce energetiky**

Odbor energetické účinnosti a úspor



# Nová podoba energetiky

- ➔ rozvoj **decentralizace** a snaha o **soběstačnost**
- ➔ „zelené“ iniciativy z EU
  - ▶ zimní balíček (nová podoba řady evropských energetických směrnic)
  - ▶ Green Deal (nové energeticko-klimatické výzvy a strategie pro oživení ekonomik)
- ➔ **nutné hledání kompromisu** mezi centrální výrobou energie a masivní distribuční sítí a lokální výrobou a spotřebou energie
- ➔ **narůstající prioritizace zvyšování energetické účinnosti**

# Nutné změny v energetické legislativě

## → transpozice evropské legislativy do národního prostředí

- ▶ zákon č. 406/2000 Sb. **o hospodaření energií**
  - novela z ledna 2020 a příprava nové transpoziční novely
- ▶ zákon č. 458/2000 Sb. – **energetický zákon**
  - aktuálně novelizován a příprava nového věcného záměru
- ▶ zákon č. 165/2012 Sb. – **zákon o podporovaných zdrojích energie**
  - novela aktuálně v legislativním procesu

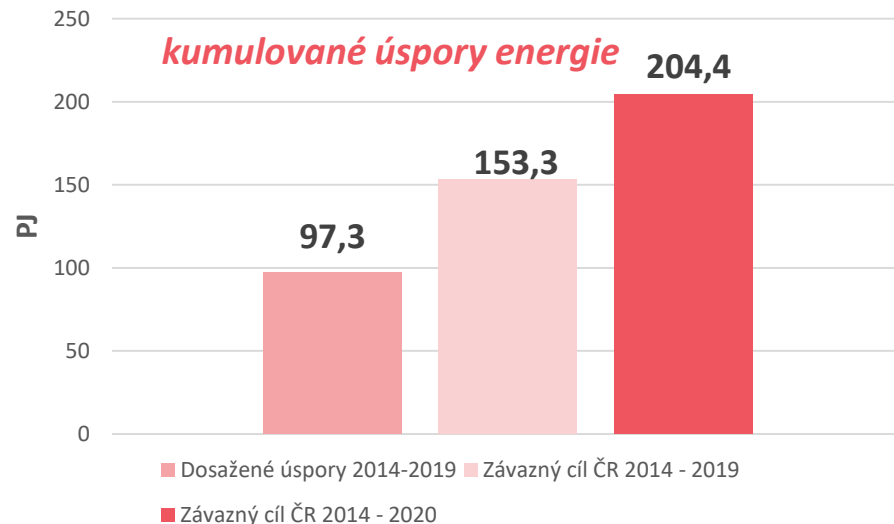
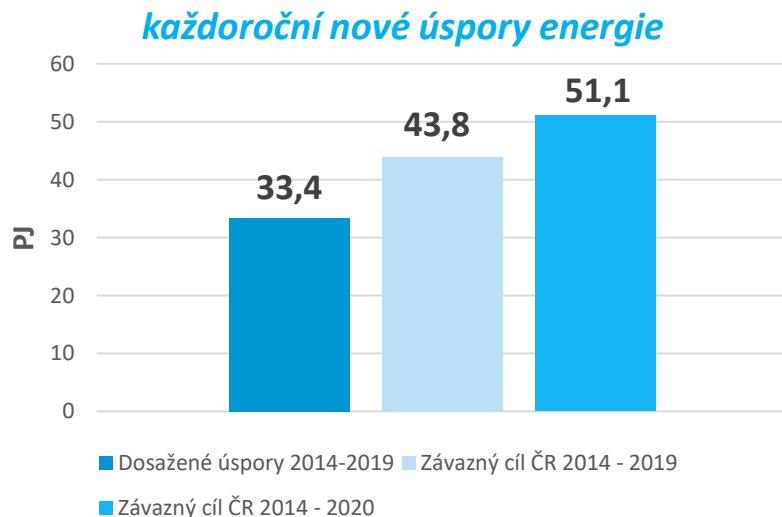


# Nástroje k naplňování cílů energetické účinnosti

- ➔ **legislativní nástroje** (zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií s příslušnými prováděcími předpisy)
- ➔ **investiční dotace** (programy OPPIK, OPŽP, IROP, OPPPR, NZÚ, EFEKT)
- ➔ **neinvestiční dotace** (program EFEKT)
- ➔ **finanční nástroje** (zvýhodněné úvěry, záruky) – pomalý rozvoj
- ➔ **energetické služby** – slabý zájem energetických společností

# Deficit v plnění závazku kumulovaných úspor energie

- ➔ deficit v důsledku nedostatečného plnění v letech 2014 a 2015 – prohlubování deficitu
- ➔ **snaha o vykazování dodatečných měkkých a legislativních opatření**, ale přesto existuje s ohledem na jejich krátký životní cyklus (1-3 roky) vysoké riziko neplnění závazku kumulovaných úspor energie



# Národní energeticko-klimatický plán

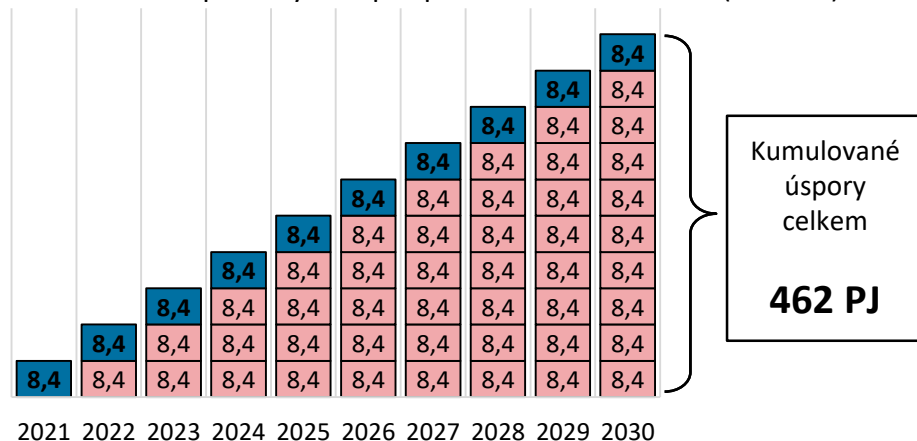
## Vybrané cíle (pro oblast energetické účinnosti):

- ➔ **indikativní EU cíl energetické účinnosti ve výši 32,5 %**  
ustanovení je možné považovat za kritické, protože potenciál snížení konečné spotřeby ČR do roku 2030 je oproti predikcím z roku 2007 na úrovni 29 %
- ➔ **stanovení reálné míry úspor energie dle čl. 7 na úrovni 0,8 % po započítání výjimek a jiných odečtů** (tzv. reálná míra úspor energie)  
pro ČR to představuje dosažení objemu 8,4 PJ/rok vykazatelných nových úspor energie u konečného spotřebitele  
jedná se velmi rizikové ustanovení, protože jde o dvojnásobnou míru úspor, než by mohlo být přijatelné – **reálný potenciál snížení spotřeby energie** u konečného spotřebitele ČR **je závislý na přijatých politikách** a pohybuje se výrazně pod touto úrovní

# Povinné úspory energie do roku 2030

- došlo k dalšímu zpřísnění povinných ročních úspor =>  
**204 PJ (2014-2020 – 7 let)** versus  
**462 PJ (2021-2030 – 10 let)**
- plnění článku 7 je závazné na úrovni členského státu  
(v porovnání s plněním článku 3, které je „pouze“ indikativní – zatím)

Závazek povinných úspor pro období 2021-2030 (dle čl. 7)



- alternativní schéma plnění cíle dle čl. 7 EED **na bázi zodpovědnosti státu je nedostatečné**
- po provedeném posouzení reálného potenciálu, odhadovaných nákladů, finančních možností státu, potenciálu vykonatelnosti realizovaných opatření a zkušeností ze stávajícího období je **nutná revize schématu pro plnění závazku dle čl. 7 směrnice**

# Plánovaná politická opatření podle NEKP do 2030

	Predikce úspor [TJ]	Možné dotace [mil. Kč]
Program Nová Zelená úsporám	19 000	40 000
Modernizační fond	12 300	50 000
OPK	2 000	8 000
OPŽP	2 000	14 000
IROP (výměna vozového parku, mobilita)	400	8 000
Program EFEKT – neinvestiční a měkká opatření	3 000	4 650
Program ENERG	?	?
Program PANEL 2013+	1 000	15 000
Spotřební daně na pohonné hmoty (vliv elasticity ceny na spotřebu)	20 000	-
Spotřební daně na paliva pro domácnosti (uhlí, ZP a tuhá paliva)	500	-
Zákaz provozování kotlů na pevná paliva 1. a 2. emisní třídy	8 000	11 000
Ekodriving (program efektivnější jízdy řidičů)	2 000	100
OPPIK 2014 – 2020 (dofinancování)	1 200	4 000
OPŽP 2014 – 2020 + IROP 2014 – 2020 (dofinancování)	100	500
Dobrovolné dohody mezi státem a podnikateli	10 800	-
<b>CELKEM</b>	<b>82 300</b>	<b>155 250</b>



# Zdroje podpůrných finančních prostředků

## → Evropské zdroje

- ▶ Strukturální fondy – **operační programy** (OPŽP, IROP, OPPIK)
- ▶ **Modernizační fond** (zdrojem přínosy z emisních povolenek) – prostřednictvím EIB
- ▶ **Fond spravedlivé transformace** (Just Transition Fund) – zejména pro restrukturalizaci uhelných regionů)
- ▶ **Nástroj pro oživení a odolnost** (Recovery and Resilience Facility) – Národní plán obnovy

## → Národní zdroje

- ▶ program **Nová zelená úsporám** (zdrojem přínosy z emisních povolenek)
- ▶ program **EFEKT** (zdrojem státní rozpočet)

# Programy v připravovaném Modernizačním fondu

1. Modernizace soustav zásobování tepelnou energií
2. Nové zdroje v energetice
3. Zlepšení energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů v průmyslu v systému EU ETS
- 4. Zlepšení energetické účinnosti v podnikání (mimo EU ETS)**
5. Modernizace dopravy v podnikatelském sektoru
6. Modernizace veřejné dopravy
- 7. Energetická účinnost ve veřejných budovách**
- 8. Komunitní energetika**
- 9. Modernizace soustav veřejného osvětlení s podporou inteligentních prvků**

## PROGRAM EFEKT

STÁTNÍ PROGRAM NA PODPORU ÚSPOR ENERGIE  
MINISTERSTVA PRŮMYSLU A OBCHODU

Program EFEKT je jedním z nástrojů plnění cílů v oblasti zvyšování účinnosti užití energie, snižování energetické náročnosti



PROGRAM  
EFEKT



VÝZVY

Aktuální vyhlášené  
výzvy



Energetické  
poradenství  
EKIS



PUBLIKACE  
ke stažení

EKIS

Energetické konzultační  
a informační středisko

i-EKIS

Internetové  
energetické konzultační  
a informační středisko

Program  
ENERG

Úspory energie  
s rozumem



# Program EFEKT

- ➔ programová dokumentace schválena na období 2017 – 2021
- ➔ rozpočet programu na celé období 750 mil. Kč, tj. **150 mil. Kč ročně**
- ➔ fungování programu na roční bázi [www.mpo-efekt.cz](http://www.mpo-efekt.cz)
  - každoroční kolové výzvy k podávání žádostí o dotaci
  - některé výzvy vyhlášeny jako kontinuální s průběžným podáváním žádostí o dotaci
  - výzvy pro rok 2021 vyhlášeny v srpnu a v listopadu 2020
- ➔ 2 podprogramy – investiční a neinvestiční dotace



# Podpořené projekty rekonstrukce veřejného osvětlení

Podpora v oblasti rekonstrukce VO	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
Počet doručených žádostí	33	48	274	249	155	153	185
<b>Počet podpořených projektů</b>	<b>19</b>	<b>45</b>	<b>35</b>	<b>154</b>	<b>138</b>	<b>118</b>	<b>109</b>
<b>Objem dotace z programu EFEKT [mil. Kč]</b>	<b>8</b>	<b>23</b>	<b>45</b>	<b>94</b>	<b>121</b>	<b>110</b>	<b>125</b>
Celkové náklady projektů [mil. Kč]	19	59	90	244	364	339	343
Očekávané úspory [GJ/rok]	3 000	7 200	3 000	17 963	19 959	16 403	14 974
Nákladová efektivita dotace [Kč/GJ]	2 667	3 125	15 033	5 213	6 053	6 731	8 348
Průměrná dotace na projekt [tis. Kč]	380	469	1 290	610	876	936	1 147

\* Pro rok 2020 mohou údaje ještě doznat změny

*V roce 2016 byla zkušebně 1 rok podporována i výměna stožárů a podzemních rozvodů – proto bylo méně podpořených projektů s vysokou průměrnou dotací.*

# Neinvestiční dotační podpora z programu EFEKT

- ▶ Energetická konzultační a informační střediska (EKIS)
- ▶ kurzy, semináře na podporu úspor energie
- ▶ nástroje a podklady pro rozšiřování informací v oblasti úspor energie
- ▶ posouzení vhodnosti energeticky úsporných EPC projektů a zpracování zadávací dokumentace pro veřejnou zakázku na projekt řešený metodou EPC
- ▶ zavedení systému hospodaření s energií v podobě energetického managementu
- ▶ příprava realizace kvalitních úsporných projektů se zásadami dobré praxe



Energetické konzultační  
a informační středisko



# Podpora úsporných projektů se zásadami dobré praxe

## ➡ rozdělení podpory podle vlastnictví objektů

### ▶ **rodinné domy**

➡ dotace na zpracování dokumentu **až 30 tis. Kč** a max. 70% způsobilých nákladů

### ▶ **bytové domy**

➡ dotace na zpracování dokumentu **až 50 tis. Kč** a max. 70% způsobilých nákladů

### ▶ **objekty ve veřejném sektoru**

➡ dotace na zpracování dokumentu **až 100 tis. Kč** a max. 70% způsobilých nákladů

### ▶ **objekty pro podnikatelské účely**

➡ dotace na zpracování dokumentu **až 200 tis. Kč** a max. 70% způsobilých nákladů

# Neinvestiční dotační podpora z programu EFEKT (4)

## ➔ zpracování místní energetické koncepce

- ▶ žadatelé města, obce a dobrovolné svazky obcí
- ▶ identifikace všech zdrojů energie (síťových i místních)
- ▶ bilance zdrojů a spotřeby energie
- ▶ optimalizace a **návrhy na nejvhodnější řešení**
- ▶ vytvoření **Energetického akčního plánu**

Typ žadatele – <b>obce a dobrovolné svazky obcí</b>	Max. výše dotace [tis. Kč]	Max. výše dotace [%]
do 3 000 obyvatel	300	70
do 10 000 obyvatel	350	60
nad 10 000 obyvatel	400	50



# Pilotní projekt z programu EFEKT

- ➔ Název: Regionální energetické plánování a technická pomoc při přípravě a realizaci energeticky úsporných projektů
- ➔ Cílem projektu je v rámci jedné místní akční skupiny (MAS Opavsko):
  - poskytnutí koncepčních podkladů pro tvorbu energeticky úsporných strategií v menších územních celcích (**replikovatelnost v dalších MAS**)
  - identifikace potenciálu energeticky úsporných projektů v těchto územních celcích v podobě zásobníku projektů obcí, malých a středních podniků a domácností
  - konkretizace možností spolupráce při implementaci energetické koncepce v menších územních celcích a technické pomoci realizace konkrétních projektů obcí a měst do 25 tis. obyvatel, malých a středních podniků a domácností (v rodinných i bytových domech)

# Očekávaný nový přístup k zákazníkovi

- ➔ **podnikatelská příležitost – poskytování energetických služeb**
  - nový typ energetických služeb – **projekt přináší zákazníkovi určitý přínos**
  - **nabídka komplexního přístupu**, včetně energeticky úsporných řešení
  - **nutná vyváženost nabídky** – možnosti snižování spotřeby energie a instalace obnovitelných zdrojů energie
  - poskytovatel energetických služeb může nabídnout **balíček od energetického posouzení až po instalaci různých energeticky úsporných opatření**
  - možnost využití služby v podobě **zpracování „studie proveditelnosti“ nebo „místní energetické koncepce“** (podpora z programu EFEKT)

# Nástroje v oblasti úspor energie pro další období

- ➔ zavedení širokého a funkčního **spektra finančních nástrojů** v kombinaci s dotačními programy
- ➔ zavedení funkční **technické asistence pro přípravu kvalitních energeticky úsporných projektů** (zejména v oblasti bydlení, malých a středních podniků a municipálních a regionálních projektů)
- ➔ zavedení systému **dobrovolných dohod** s vybranými subjekty
- ➔ **systém široké propagace** způsobů snižování spotřeby energie zaměřená na dosažení změny povědomí o úsporách energie

# Komunikační kampaň na podporu úspor energie

- ➔ za poslední 3 roky byl připraven a zpracováván **návrh komunikační kampaně ke zvýšení povědomí o energetických úsporách**
- ➔ využito dotace z evropského programu Structural Reform Support Service
- ➔ **připravený obsah a zaměření kampaně** a je třeba dopracovat kreativní návrhy a naplánovat uveřejnění příslušných forem kampaně selektivně na mediálním trhu
- ➔ **úvodní fáze kampaně** od října 2020 do května 2021 a předpoklad pokračování v letech 2021 a 2022

**PŘÍLEŽITOSTI**  
K ÚSPORÁM ENERGIE  
**JSOU VŠUDE**  
**KAM SE PODÍVÁŠ**

# Publikace o vývoji energetické účinnosti za posledních 100 let

- ➔ byla **dokončena a uveřejněna publikace** mapující vývoj zvyšování energetické účinnosti v českých zemích za posledních 100 let
- ➔ je ke stažení na stránkách MPO na odkazu:  
<https://www.mpo.cz/cz/energetika/energeticka-ucinnost/mpo-podporilo-vydani-publikace-energeticka-ucinnost-v-ceskych-zemich-za-poslednich-100-let--251307/>



# Odkazy na zajímavé webové stránky

➔ Chytrá volba (web pro kampaň)

[www.chytra-volba.cz](http://www.chytra-volba.cz)



➔ Renovuj dům

[www.renovujdum.cz](http://www.renovujdum.cz)

**Renovuj dům.cz**

➔ Katalog úsporných opatření

[www.kataloguspor.cz](http://www.kataloguspor.cz)



KATALOG  
ÚSPORNÝCH  
OPATŘENÍ

➔ Úsporná budova

[www.uspornabudova.cz](http://www.uspornabudova.cz)



**ENERGETICKÝ  
MANAGEMENT**

➔ Zdravá budova

[www.zdravabudova.cz](http://www.zdravabudova.cz)



**ZDRAVÁ  
BUDOVA**

➔ Energetická gramotnost

[www.energeticka-gramotnost.cz](http://www.energeticka-gramotnost.cz)



# Dotazy ???

Vladimír Sochor

[sochorv@mpo.cz](mailto:sochorv@mpo.cz)



MINISTERSTVO  
PRŮMYSLU A OBCHODU

**Sekce energetiky**  
Odbor energetické účinnosti a úspor

